

Beite er en viktig ressurs

Avtroppande grovfôrsjef NLR Rogaland
Ole Arnfinn Røysland Fitjar



**Norsk
Landbruksrådgiving**

Kva er eit beite?

Fulldyrka mark



Utmarksbeite



**Innmarksbeite /
Kulturbeite**



Innmarksbeite definisjon:

Jordbruksareal som kan brukast til beite, men som ikkje kan haustast maskinelt



**Norsk
Landbruksrådgiving**

Kulturbeite / Innmarksbeite

- Jordbruksareal som ikkje kan hastast maskinelt
- Vert stelt
 - Gjødsla
 - Kalka
 - Ugraskamp
- Bonden kan i større grad påvirke beitekvaliteten
- NB! Må tilpasse beitetrykket





N
L



No
La



No
La



No
La

ERIK AAS



HUSDYRLÆRE

ASCHERHUG



**Norsk
Landbruksrådgiving**

Beite.

Det var en tid omkring århundreskiftet at mange regnet med at det var så skralt med beite at det var bedre å føre melkekua inne enn å la den gå og beite ute. Melken minket hvis en ikke gav kraftfôr attåt, og en ville få mer gjødsel om kua stod inne. Men det var en uheldig måte likevel. Kua tåler ikke å stå inne hele året, den blir lett syk og veik, og det ble stort arbeid med å slå og ha inn til den alt det grønnforet den skulle ha.

Og så begynte de å stille beitenene bedre. De prøvde å grøfte litt, det viste god virkning; så gjødslet de, og det viste enda større virkning. De ryddet skogen og jevnet

beitenene i overflaten, tok vekk stein og tuer, og bedre og bedre ble beitenene. De sådde i svartfleckene også, og det gikk bra. Alt i alt fikk vi noe nytt som vi kaller kulturbeite, og det ble en hel sak av dette — kulturbeitesaken.





**Norsk
Landbruksrådgiving**

Beitebur for
registrering
av avling



Status

- Heva avling opp mot 800 kg TS/daa (frå 130 kg TS/daa)
- Gjennomsnitt for Dalaneregionen: 600 FEm/daa (tilsvarer 3 rundbatter/daa)
- Beste ligg mellom 900 og 1 000 FEm/daa



Kva produserer beitet? Beitepress

- Tek utgangspunkt i eit gjennomsnittleg godt drevet beite: 600 FEm/daa/år

Periode	Produsert mengde:
Frå våren til starten av juni:	3,6 FEm/daa/dag
Juli – juli :	5,0 fem/daa/dag
Juli-aug:	4,6 FEm/daa/dag
Aug-sept:	3,2 Fem/daa/dag
Sept-okt:	1,6 Fem/daa/dag



Kva må til får optimal avling i beite?

- Lys og varme
- Rett pH
- Næring
- Ikkje for blaudt
- (Eventuelt isåing)



Beiterydding i Vats – Foto: Anders W. Aune

Kalking+gjødsling





**Norsk
Landbruksrådgiving**



Kalkspreder på 3-punkten



Kalk spredd med kalkvogn







**Norsk
Landbruksrådgiving**



**Nors
Land**

8. mai



**Norsk
Landbruksrådgiving**



**Norsk
Landbruksrådgiving**

Om ikkje du
greier å skilje
grasartane, så
greier sauene
det;-)



Ikkje beita



Snaubeita



**Norsk
Landbru**

Suksesskriterier ved drift av beite

- Tidleg gjødsling
 - Lite og ofte
 - Fyrst fullgjødsel/husdyrgjødsel
 - Fyll på med rein N
- Tidleg beiteslepp
 - Evt. Tillegsfôring med rundball/kr.fôr på våren
- Tilgang på vatn
- Tilgang på skugge
- Variasjon i matfatet
- Aktiv ugraskamp





**Nor
Lan**

6. april



**Norsk
Landbruksrådgiving**



No
La

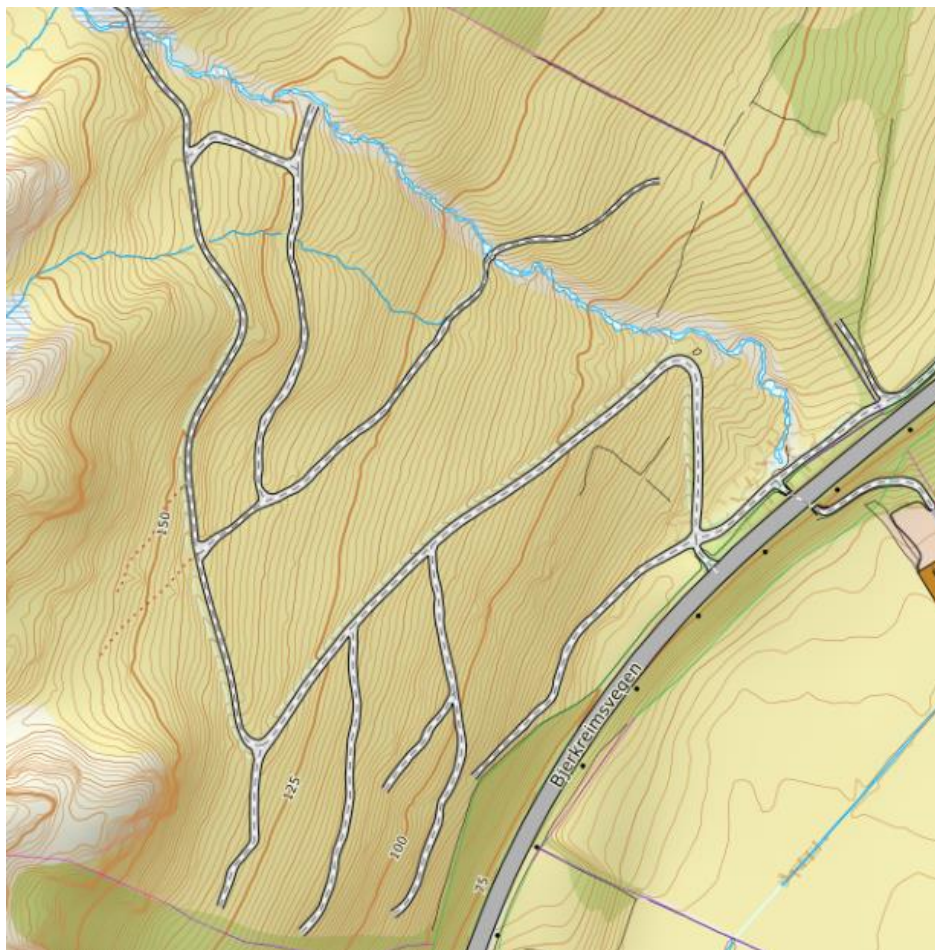


N

- 23. april i år
- Ca ei veke etter utkøyring av husdyrgjødsel
- Ved utkøyring har det vert ei veke med temp over 5 grader
- Framleis kaldt i jorda.
- Etter utkøyring har det vert ca 8 grader



Tilgjengelighet



**Norsk
Landbruksrådgiving**



**Norsk
Landb**



**Norsk
Landb**



**Norsk
Landb**



N
L

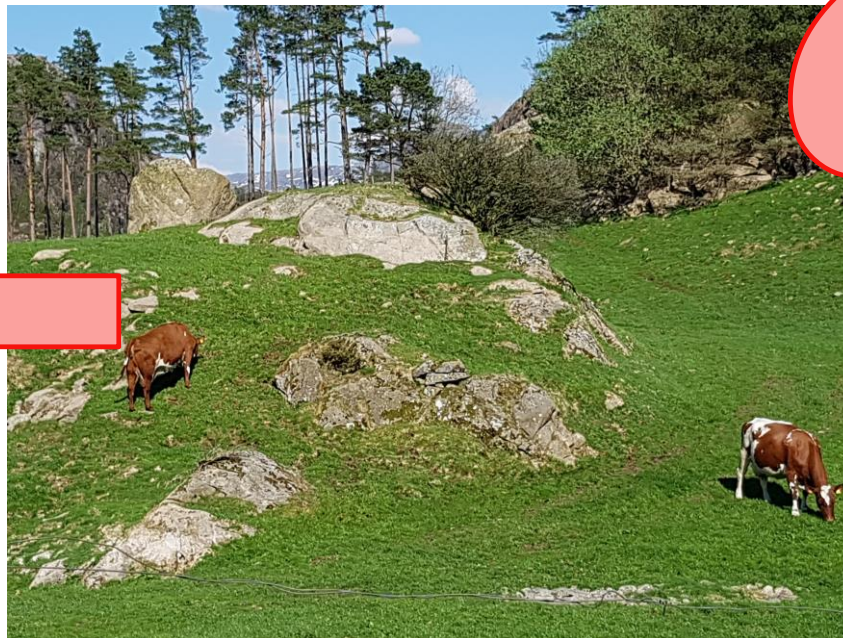


**Norsk
Land**

Følg med

- Grashøgden
 - Følg med på utviklingen
 - Ikkje beit for langt ned
 - Gjødsling – lite og ofte!
- Kor liker dyra seg / kor liker dei seg ikkje?
 - Tiltak?
 - Salt?
 - Vatn?
 - Kalk / anna næring?
 - Drenering?
- Beiteslepp?
- Produksjon på beite?





**Norsk
Landbruksrådgiving**

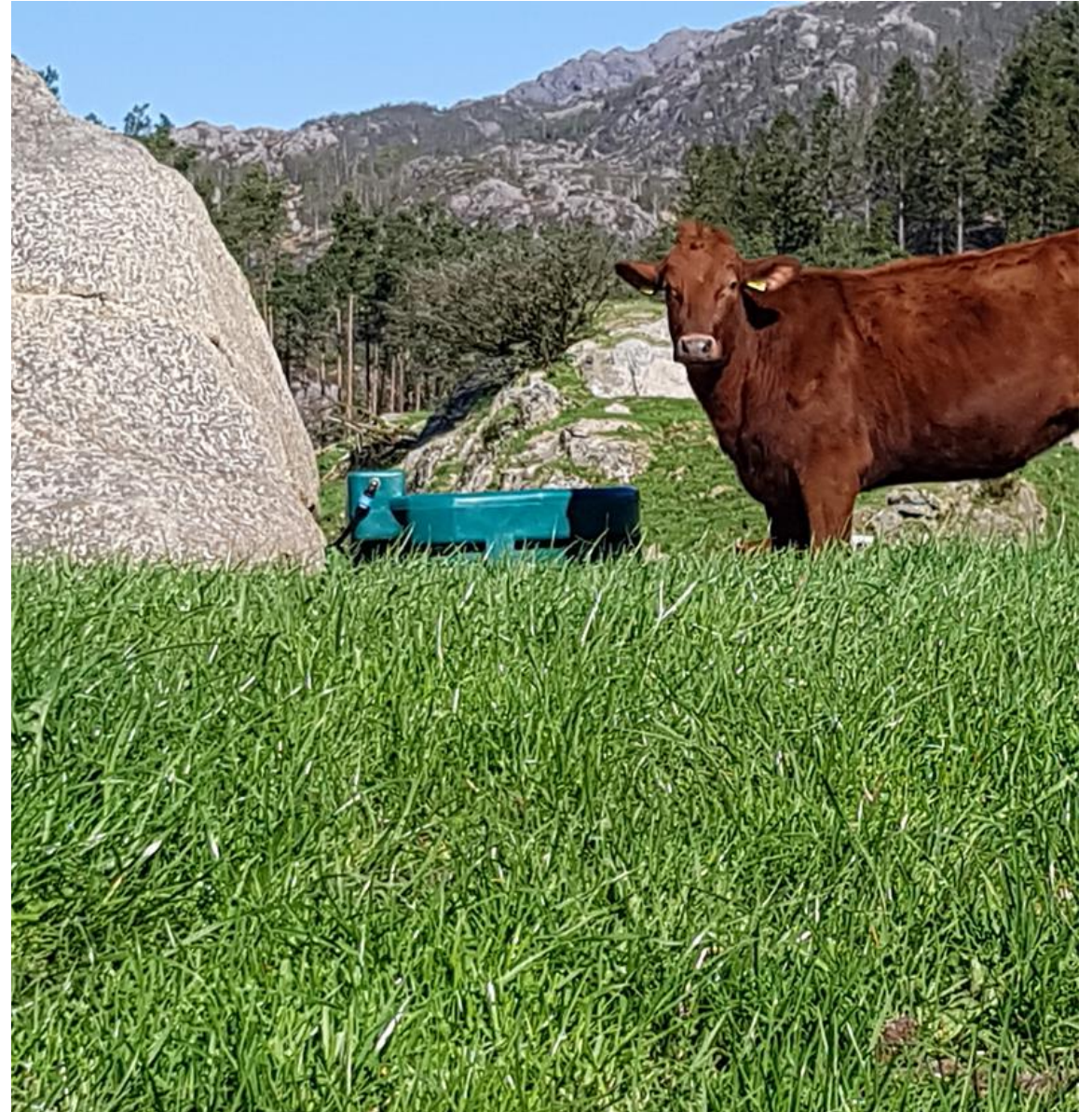
Erfaringer frå 7 bønder

- Spel på lag med kyrne
- Fri tilgang heile døgnet
- La kyrne få etablere rytmen
- Tolmodighet
- Utnytt velferdavdelingen
- Ver bevisst på rangen i flokken
- Gode veger
- Vatn



Erfaringer frå 7 bønder forts.

- Det må vere noko som frister både ute og inne
- Tidlig beiteslepp
- Bruk fôrbrettet, men bruk det klokt
- Går litt på akkord med ytelsen
- Vanskelig med «full» robot
- Nærhet til beitet
- Utfordring med kyr langt ute i laktasjonene
- Tek opp 30-50% av fôret ute





N
L